

1. Ankara Üniversitesi "Önleme Çalışmaları Araştırma Merkezi" tarafından yapılan planlamada 2012 yılında ilkokul öğrencilerine yönelik olarak yapılan önleyici rehberlik çalışmalarının sonuçları değerlendirildiğinde sınav kaygısı konusunda rehberlik alan öğrencilerin sınavlarda daha az kaygılandıkları görülmüştür.
- Bu durum aşağıdaki hangi gelişim psikolojisi kavramı ile ilişkilidir?**
- A) Büyüme B) Olgunlaşma C) Öğrenme
D) Kalıtım E) Bireysel farklılık
2. Ülkemizde her geçen gün doğuma hazırlık kursları yaygınlaşmakta; genç anne-baba adayları bu kurslara devam etmekte ya da devam etmeyi istemektedirler. Düzenlenen bu kurslarda ortak amaçlar olmakla birlikte farklı içerikler yer alabilmektedir. Bu farklılıklar ise anne-baba adaylarının zihinlerinin karışmasına neden olabilmektedir. Bu durumu fark eden bir grup akademisyen, kursa katılan kadınların özelliklerini incelemişler ve daha önceden hamilelik süreci hakkında bilgi sahibi olanlar ve ikinci hamileliği olanların daha az kafa karışıklığı yaşadıklarını bulmuşlardır.
- Bu durum aşağıdaki hangi gelişim psikolojisi kavramı ile açıklanabilir?**
- A) Kalıtım B) Olgunlaşma C) Genotip
D) Büyüme E) Hazırbulunuşluk
3. Sude Hanım, sekiz ay önce anne olmuştur. İlk kez anne olan Sude Hanım, kızıdaki tüm değişimleri hem doktoru hem de İnternet'ten edindiği bilgiler çerçevesinde takip etmekte; onda meydana gelen her bir değişimi büyük bir heyecanla karşılamaktadır. Örneğin, kızı bir hafta önce diş çıkarmıştır. Başlangıçta İnternet'ten okuduklarından yola çıkarak kızının dişinin geç çıkmasına endişelenen Sude Hanım doktorunun yaptığı açıklama ile rahatlamış, diş çıkarmanın bir günde olup bitmediğini, tahmin ettiğinden çok daha uzun bir zaman diliminde kızının dişini çıkaracağını öğrenmiştir.
- Buna göre Sude Hanım'ın kızının diş çıkarması ve Sude Hanım'ın doktorla konuştuktan sonra rahatlaması sırası ile aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?**
- A) Büyüme - Olgunlaşma
B) Olgunlaşma - Kritik dönem
C) Olgunlaşma - Öğrenme
D) Öğrenme - Yaşantı
E) Olgunlaşma - Gelişim
4. Günümüzde okullarda karşılaşılan önemli bir problem; öğrenciler arasında gözlenen siber zorbalıktır.
- Siber zorbalık gelişimi etkileyen aşağıdaki faktörlerden hangisinin önemini ortaya koymaktadır?**
- A) Kalıtım
B) Çevre
C) Öğrenme
D) Tarihsel zaman
E) Kritik dönem
5. Saldırganlık konusunda yapılan ikiz çalışmalarında farklı ortamlarda büyüyen tek yumurta ikizleri incelenmiş ve ikizlerin saldırganlık düzeyleri arasında .80 - .90 aralığında korelasyon bulunmuştur.
- Bu araştırma sonucu, gelişimi etkileyen aşağıdaki faktörlerden hangisini ortaya koymaktadır?**
- A) Kalıtım
B) Sosyal çevre
C) Öğrenme
D) Tarihsel zaman
E) Kritik dönem
6. 2 yaşına giren Ege'ye dedesi doğum gününde bir lego seti almıştır. Ege'nin legoları doğru şekilde birleştirebilmesi için dedesi Ege'ye, düzgünce legoları nasıl birleştirebileceğini defalarca göstermiştir. Ancak Ege hiçbir denemesinde bunu başaramamış ve legolarla oynamayı bırakmıştır.
- Bu durumu aşağıda verilen ifadelerden hangisi en doğru şekilde açıklamaktadır?**
- A) Gelişim olgunlaşmayı kapsar.
B) Gelişim öğrenmeleri kapsar.
C) Olgunlaşma öğrenmelerden bağımsızdır.
D) Gelişim olgunlaşma ve öğrenmeleri kapsar.
E) Öğrenmeler olgunlaşmadan bağımsızdır.
7. Bebeklik döneminde alınması gereken mineral ve vitaminler dikkatle takip edilir ve özenle incelenir.
- Bu durumun nedeni bebeklikte gelişimde aşağıdakilerden hangisinin daha önemli olması ile ilgilidir?**
- A) Büyüme
B) Hazırbulunuşluk
C) Kalıtım
D) Öğrenme
E) Ön öğrenme

8. Tek yumurta ikizi olan Meriç ve Dicle yaz tatilinde tenis kursuna başlarlar. Masa tenisine ilgisi olan Meriç bu aldığı derslerde çok başarılı olur ve hızlıca tenisi öğrenir ancak Dicle aynı başarıyı gösteremez.

İki kardeş arasındaki bu farklılık gelişim psikolojisinin temel kavramlarından hangisi ile açıklanabilir?

- A) Büyüme
B) Olgunlaşma
C) Hazırbulunmuşluk
D) Yetenek
E) Gelişme

9. Mesleki gelişimde ergenlik döneminde bir mesleğe yönelmeyen ve ilk yetişkinlikte bu mesleğe hazırlanmayan bir kişinin daha sonraki dönemlerde bunu başarması neredeyse imkansızdır.

Burada mesleki gelişimde gelişim psikolojisinin temel kavramlarından hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Olgunlaşma
B) Hazırbulunmuşluk
C) Gelişim görevi
D) Kritik dönem
E) Tarihsel zaman

10. Aylin Hanım, 10 aylık olan oğlu Toprak ile oynamaktadır. Oyun sırasında Aylin Hanım, Toprak'ın çok sevdiği oyuncacığını gözünün önünde saklar fakat Toprak arama tepkisi vermez. Aylin Hanım da bu duruma çok şaşırır ve Toprak'ta biyolojik bir problem olmasından endişe eder, aceleyle telefona sarılır ve okul öncesi öğretmeni olan ablası Ayşen Hanım'ı arar, durumu anlatır. Ayşen Hanım ise bu yaşlardaki çocukların yavaş yavaş da olsa arama tepkisi vermeleri gerektiğini dile getirir ve o da kaygılanır.

Bu durumdan yola çıkarak Aylin Hanım'ın ve Ayşen Hanım'ın aşağıdaki gelişim ilkelerinden hangisini göz ardı ettiği söylenebilir?

- A) Gelişim bir bütündür.
B) Gelişim, kalıtım ve çevre etkileşiminin bir ürünüdür.
C) Gelişimde bireysel farklılıklar vardır.
D) Gelişimde kritik dönemler (zamanlama) vardır.
E) Gelişimde yordanabilir bir sıra vardır.

11. "Emeklenmeden yürünmez." deyişi ile gelişimin temel ilkelerinden hangisi arasında paralellik kurulabilir?

- A) Gelişimde bireysel farklılıklar vardır.
B) Gelişim nöbetleşe devam eder.
C) Gelişim süreklidir.
D) Gelişim belli aşamalardan geçerek tamamlanır.
E) Her gelişim döneminde farklı türden gelişmeler ön plandadır.

12. İki kuzen arasında iki aylık bir yaş farkı vardır; bununla birlikte küçük olan kuzen büyük olana göre konuşmaya daha erken başlamış ve birçok sözcüğü telaffuz edebilir duruma gelmiştir.

Bu durum gelişimin temel ilkelerinden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Gelişimde bireysel farklılıklar vardır.
B) Gelişim içten dışa doğrudur.
C) Gelişim genelden özeledir.
D) Gelişim belli aşamalardan geçerek tamamlanır.
E) Her gelişim döneminde farklı türden gelişmeler ön plandadır.

13. Ömer, çok çalıştığı matematik sınavından beklediği notu alamayınca çok üzülmüştür. Bunun üzerine Ömer, ertesi gün yapılacak olan coğrafya sınavına da odaklanamamış ve çok fazla çalışmadığı için coğrafya sınavı da kötü geçmiştir.

Ömer'in durumu aşağıdaki gelişim kavramlarından hangisinin önemini vurgular niteliktedir?

- A) Gelişme
B) Olgunlaşma
C) Kritik dönem
D) Büyüme
E) Hazırbulunmuşluk

14. Esra Hanım, dört yaşındaki kızı Yağmur'un kıyafetlerini kendisinin giyip çıkarmayı öğrenmesini istemektedir. Ancak Yağmur, bağıcıklı ve düğmeli kıyafetlerini giymekte zorluk çekmekte, bir türlü düğmelerini ilikleyememekte ve bağıcıkları bağlayamamaktadır.

Yağmur'un durumuyla ilgili en uygun açıklama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşitme duyusu pek gelişmemiştir.
B) Görme duyusu henüz yetişkin düzeyinde değildir.
C) Kıyafetlerini tek başına giyecek yaşa gelmemiştir.
D) İnce kas gelişimi yeterli düzeyde değildir.
E) Büyük kas gelişimi henüz başlamamıştır.

15. Anaokulu öğrencisi Uğur, annesi yemek yedirirken ısrarla kaşığı annesinin elinden alıp kendisi yemek istemektedir. Ancak Uğur kaşığı annesi gibi tutamamakta, avcuyla sopa gibi tutmaktadır.

Uğur'un durumunu en iyi anlatan gelişim ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişim içten dışa doğrudur.
B) Gelişimde bireysel farklılıklar vardır.
C) Gelişimin hızı her dönemde aynı değildir.
D) Gelişim genelden özele doğrudur.
E) Gelişim baştan ayağa doğrudur.

1. Dedesi 5 yaşındaki Mehmet'e doğum gününde bir bisiklet almıştır. Ancak Mehmet, bisikletin pedallarına bacaları uzanmadığı için bisikleti sürememiştir. Bu durum üzerine dedesi bisikleti değiştirmiş ve Mehmet'e uygun bir bisiklet almıştır.

Bu durum gelişim psikolojisinin hangi kavramıyla açıklanabilir?

- A) Olgunlaşma
B) Öğrenme
C) Hazırbulunuşluk
D) Kritik dönem
E) Büyüme

2. 4 yaşındaki Sercan, bahçeye çıkıp top oynamak istemektedir. Annesi Sercan'a defalarca ayakkabısının bağcıklarını nasıl bağlaması gerektiğini öğretmesine karşın Sercan bu işi tek başına yapmayı başaramamaktadır.

Sercan'ın ayakkabısının bağcıklarını tek başına bağlamakta zorlanması aşağıdaki ifadelerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Sercan'ın parmakları ayakkabılarının bağcıklarını bağlayacak kadar gelişmemiştir.
B) Sercan'ın el kasları ayakkabılarının bağcıklarını bağlayabilecek düzeye gelmemiştir.
C) Ayakkabılarını tek başına giyme onun için yeni bir deneyim olduğu için duruma alışamamıştır.
D) Annesi ile olan ilişkileri olumsuz olduğu için Sercan bu işi yapmaktan hoşlanmamaktadır.
E) Sercan ayakkabılarının bağcıklarını bağlayacak kritik döneme girmemiştir.

3. Lise öğrencisi Sevil, son bir haftadır derslere odaklanamamaktadır. Bu durum öğretmenlerinin ve arkadaşlarının da dikkatini çekmiştir. Bu durum üzerine sınıf rehber öğretmeni, Sevil ile yaptığı görüşme sonucunda onun erkek arkadaşından ayrıldığını ve bu yüzden derslere odaklanmadığını öğrenmiştir.

Sevil'in derslere odaklanamaması aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilidir?

- A) Büyüme
B) Olgunlaşma
C) Öğrenme
D) Hazırbulunuşluk
E) Kritik dönem

4. Okula yeni başlayan Serpil, okuma-yazmayı hızlı bir şekilde öğrenmektedir. Serpil'in babaannesi okuma-yazmayı bilmediği için torunuyla birlikte her gün çalışmış ancak Serpil kadar düzgün okuyup yazamamıştır.

Yukarıda verilen duruma göre Serpil'in okuma yazmayı babaannesine göre daha hızlı öğrenmesi gelişimin hangi kavramı ile ilişkilidir?

- A) Olgunlaşma
B) Büyüme
C) Öğrenme
D) Kritik dönem
E) Hazırbulunuşluk

5. Dört yaşındaki Osman evde annesiyle top oynarken topu yakalamakta ve tutmakta güçlük yaşamaktadır. Topu tutamadığı için sık sık düşüren Osman, annesiyle top oynamaktan vazgeçmiştir.

Osman'ın durumu aşağıdaki gelişim ilkelerinden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Gelişim genelden özele doğru gerçekleşir.
B) Gelişim baştan ayağa doğrudur.
C) Gelişim bir bütündür.
D) Gelişimin hızı her yaşta aynı değildir.
E) Gelişim nöbetleşe devam eder.

6. Ergenlik dönemine arkadaşlarına göre daha erken giren Emre, sınıf içinde kendini çok iyi ifade ettiği gibi arkadaşlık ilişkilerinde de oldukça başarılıdır. Arkadaşları tarafından çok sevilen Emre; okuldaki tüm etkinliklere davet edilmekte ve çoğu organizasyonda ise liderlik görevini üstlenmektedir.

Emre'nin durumunu en iyi açıklayan gelişim ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişim hem kalıttan hem de çevreden etkilenir.
B) Gelişim sürekli, birikim ve aşamalarda gerçekleşir.
C) Gelişim nöbetleşe devam eder.
D) Gelişimde kritik dönemler vardır.
E) Gelişim bir bütündür.

7. Elif ile Emre ikiz kardeşlerdir. İkisi de birinci sınıfa kayıt olmuşlardır. Elif kısa zamanda okumayı öğrenmesine rağmen Emre daha geç öğrenmiştir. Aynı zamanda Elif'in sınıf içinde öğretmeni ile etkileşimi daha olumluken Emre çoğu zaman öğretmenine ters ve olumsuz cevaplar vermektedir.

İkiz kardeşlerin durumunu en iyi açıklayan gelişim ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişimde bireysel farklılıklar vardır.
B) Gelişim bir bütündür.
C) Gelişimin hızı her yaşta aynı değildir.
D) Gelişim nöbetleşe devam eder.
E) Gelişimde kritik dönemler vardır.

8. Bir araştırmacı, bir bireyin yaşa bağlı olarak empati gelişim düzeylerini araştırmak istemiştir. Bu nedenle bir bireyin 15, 20 ve 25 yaşlarındaki empati gelişim düzeylerini ölçmüş ve empati becerisinin yaşla birlikte artabildiğine ilişkin bulgulara ulaşmıştır.

Bu durum aşağıdaki hangi gelişim psikolojisi kavramı ile açıklanabilir?

- A) Kalıtım B) Olgunlaşma C) Öğrenme
D) Büyüme E) Kritik dönem

9. Bir araştırmacı, çocukların konuşurken kullandıkları sözcük sayılarını yaşa bağlı olarak incelemek istemektedir. Bu amaçla seçtiği 3, 5 ve 7 yaşlarında seçtiği 100 çocuktan oluşan bir örneklem üzerinde çalışma yapmıştır. Araştırmacı, elde ettiği verileri gerekli analizlerle test ederek farklı yaş gruplarında olan çocukların dili kullanma özelliklerine ilişkin bir sonuca varmıştır.

Bu araştırmacının kullandığı araştırma yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İzleme
B) Meta analiz
C) Örnek olay
D) Sırasal desen
E) Kesitsel desen

10.

- I. Büyüme, öğrenme ve olgunlaşmayı kapsayan bir süreçtir.
II. Bedende ve davranışta yaşa bağlı nitel ya da nicel değişiklikleri içermektedir.
III. Sistematik ve uyum sağlayan bir ilerlemeyi içermektedir.
IV. Süreç olmaktan çok somut ürün ve sonuçları içermektedir.

Yukarıda verilen ifadelerden hangileri gelişim kavramı ile ilişkili değildir?

- A) Yalnız I
B) II ve III
C) I, II ve III
D) Yalnız IV
E) III ve IV

11. Aşağıdaki ifadelerden hangisi ergenlik dönemine ait bir gelişim görevini icermemektedir?

- A) Hatice'nin depresyonda evsiz kalan kişilere yardım etmek amacıyla başlatılan kampanyalara katılması
B) Selim'in evlilik öncesi cinsel yaşama ilişkin kendine özgü değerlerinin olması
C) Serhat'ın mühendis olması için gereken sınavlara programlı bir şekilde hazırlanması
D) Özlem'in sınıftaki sevilen arkadaş grubuna dahil olması için onların istediklerini yapması
E) Sevgi'nin ev işlerini idare etme konusunda eşinden destek alması

12. Babası müzisyen olan Onur, kendisi de küçük yaşlarda müzikle ilgilenmeye başlamıştır.

İl genelinde yapılan müzik yarışmalarında dereceleri olan Onur'un müziğe ilgisinin olması ve bu alanda başarılı olması müzik yeteneği ile ilgili aşağıdaki etkenlerden hangisinin önemli olduğunu gösterir?

- A) Büyüme
B) Kritik dönem
C) Kalıtım
D) Çevre
E) Öğrenme